

I. évfolyam. Budapest, 1894. február 1. 3. szám.

TANULÓK LAPJA

SZERKESZTI

Dr. RUPP KORNÉL

TANÁR.

Előfizetési ár:

Egész évre	1.60 kr.
Fél évre	—80 «
Negyed évre	—40 «

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IX. ker., Imre-utca 9. sz.

Tartalom :

A békák. — A kék liliom és a pipacs. — A bölcső és koporsó. — Arany J. Toldijáról. — Egy tanuló levelei. — Hogyan tanult Petőfi? — A spanyol és német románezok különbsége. — A Jókai-jubileum tanulsága. — Robínsonról. — A borítékon: Gondolatok. — Feladatok: A gyermek és a lepke. A gyermek és a rózsabimbó. A horgony, a remény képe. — Ajánlható könyvek. — Különfélék. — Szerkesztői üzenetek.

Gondolatok.

Egyik ember rózsákon jár, — de töviseken alszik, a másik töviseken jár s rózsákon alszik . . . mert a gondviselés mindenkinek egyenlő mértékkel mér.

A gyöngédség az az állapot, melyben az isten az emberi szívet tervezte. Nem azoknak legkönnyebb-e megközelíteniök az erkölcsi eszményt, kiknek gyöngéd szívetük van?!

Eszmény és valóság, fenséges és mindennapi ép oly szükségesegek egymás mellett, mint a fény és árny a látáshoz. Egyképen vakság borulna ránk, ha minden egyenlő fények, vagyha minden egyenlő sötétté válnék.

Az erkölcs egy ép fényes tükröz az ember szívében, melyből arcunkat tisztán látjuk. Ha a bűn földre ejti e tükröt, az eltörik, s nincs hatalom, mely azt újra összeforrassza. S annál fájóbbak e tükröz törései, mert arcunk képét kuszálják össze . . . s nem tudjuk elhinni, hogy a világ is meg ne lássa az elundokító bűnjeleket.

A boldogság földben rejlő gyémánt, amit egy élet munkájával kell kutatni és lehet megtalálni . . . S legtöbb ember mégis valahol az égen keresi . . . csillag alakjában . . . s azt hiszi, hogy sóhajokkal el lehet érni.

A férfi akkor imádkozik legajátatosabban, mikor valami nagy, nemes és szent dologra határozza el magát.

Nem a törvényeket kell tanulnunk, hanem a kötelességérzetet. A kötelességtudó megtalálja a törvényt: a hanyag embert kerüli az igazság is.

Az élet a legdrágább zenetanár. Busásan meg fizetjük keserves leczkét és többet tanulunk tőle sirni, mint dalolni.

Az örök holygó ember nem mese: az emberi elégedetlenség az.

Kötelességeink utjai beleolvadnak a közjó országutjába. A ki ezt nem érzi az a keresztutnál megáll, vagy másnak utjába téved . . . összeütközik valakivel.

Önérzetet csak a munkásság nevel. Tétlen embernek nem lehet önérzete, amit az önérzetnek hisz az csak gög.

Mosdósy Imre.

Feladatok.

I. Az 1. és 2. oszt. tanulók írják le kissé kibővítve a következő dolgozatot: **A gyermek és a lepke.** Egy fiucskához, ki a pillangó kergetése közben többször a földre bukott, a pillangó virágról virágra röppenve így szólt: »Sohse erőködjél, ugy sem fogsz meg!« A fiucska egészen kimerülve azt válaszolta, hogy ma még sokkal szebb madarakat fog fogni s a lepke nagyon téved, ha azt hiszi, hogy ő érte legkevésbé is fáradozni fog.

II. A 3. és 4. oszt. tanulók hasonlítsák össze a gyermeket a rózsabimbóval, Főbb pontok: Mind a kettő fejlődése kezdetén van, s szép jó, egész kíván lenni. Mindkettő kedves látványt nyújt, édes reményeket ébreszt, mert mindkettő szépnek s tökéletesnek mutatkozik. Mindkettő bizonyos befolyásoktól függ; a rózsabimbó az ég harmatától, az esőtől és nap-sugártól, a gyermek az Isten áldásától, jó neveléstől, gondos ápolástól és oktatástól. Mindkettő veszélyeknek, eshetőségeknek van kitéve: a rózsabimbó a romboló vihamak, veszélyes gőzőknek és kártékony férgeknek; a gyermek hanyag, gondatlan bánásmódnak, rossz példáknak, csábításoknak s káros befolyásoknak. Mindkettő gyakran elpusztul, mielőtt nemes czélját elérné stb.

III. A felsőbb osztályu tanulók fejtsék meg a következő tételt: **A horgony a remény képe.** Anyag: Midőn a hajós attól fél, hogy hajója zátonyba, sziklába, szirtbe ütődhetik, kiveti horgonyát. a) Ha örömeinket gonosz kéz tépi szét, ha fáradságunk jutalmát elvonják, ha csapások sujtják a hívő

tanulta a latin nyelv eleveit, még pedig alaposan. Mindig is hálás volt iránta s évek mulva, mikor már híres költő volt s egy izben Tolna-megyében járt, fölkereste őt.

(Folytatása következik.)

Dr. Baróti Lajos.

A tragédiák jellemei.

Minden tragédia, ha igazán meg akarja érdemelni e nevet, hőse pusztulásával végződik. A pusztulás, a testi halál közös sorsunk ugyan, s mint egy jeles írónk megjegyzi, az emberiség közös tragikumuma, mégis kiválóképen azon emberek halálát szoktuk tragikusnak nevezni, a kik nem rendes körülmények közt halnak meg. Ha egy tifusz beteg vagy difteritiszbe esett gyermek meghal, — halálát nem szoktuk tragikusnak nevezni. Ha valaki azonban testvére védelmében olyan erőszakot akar leküzdeni, mely erősebb nálánál, s e védelemben megölik, ez tragikus halál. Hány embert megtámadnak, s az az életét veszélyeztetve látván, megalkuszik, s életben marad; hány ember nem temetné el testvérét, bár szereti, ha tudná, hogy azért halál a bér. Persze ezek nem szeretik testvérüket annyira, mint Antigone. Hány embernek támadják meg becsületét, s az nem keresi halálra megsértőjét; hány ember menne el olyan gyűlésbe, melyről tudná, hogy élete ellen tör, mint a rómaiak Julius Caesarnak, — a ki büszke, nemes és nem akar gyávának látszani. Julius Caesar oda megy, mert nem akar félelmet ismerni, mert olyan nagy erőt érez magában, hogy egy tekintete elég lesz a gyilkosok megszelídítésére. S megölik őt. Amazok, kikben kisebb foku érzelmek lakoznak, nem szenvednek tragikus halált, Julius Caesar féktelen nagyravágyásának, szóval nagy szenvedélyének lett áldozata. Ebből látható, — hogy minden emberben vannak olyan tulajdonságok, szenvedélyek, szóval jellemvonások, mint a tragikus hősökben, — csak hogy kisebb fokban. A szenvedélyek óriási nagysága, mely annyira szokatlan, hogy szinte nem fér meg ebben a világban, szüli a tragikus hősöket. Szóval a kiváló nagy lelki tulajdonságok akár jók, akár rosszak, okozzák a tragikus végeket. Csak a nagyság osztályrésze a tragikus bukás! Kicsiny ember nem lehet tragikus hős. Persze ebből meg nem következik, hogy minden nagy ember tragikus hős is. De, mert Taine szerint a remekműveknek kiváló, rendkívüli jellemvonásokat kell rajzolniok, — s a valódi tragédiák csak azáltal tragédiák, hogy ilyen kiváló nagy, feltűnő jellemek sorsát festik és adják elő: következik, hogy a tragédiák remekművek: s minden kor és minden idő emberei megértik őket, mert megoldásuk megfelel az emberi közös tragikumnak.

TANULÓK LAPJA

Előfizetési árak:

Egész évre 1 frt 60 kr.
Fél évre — frt 80 kr.
Negyed évre — frt 40 kr.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Szerkesztő és kiadó:

Dr. RUPP KORNÉL
tanár.

Az előfizetési díjak

a „Tanulók Lapja” kiadóhivatalába IX. ker., Imre-utca 9. sz. alá küldendők.
Hirdetések felvétele Sikray S. irodájában VI. Váci-körút 33. sz.

A b é k á k.

Két béka élt egy mocsárban. A mocsár kiszáradt s ők kénytelenek voltak más helyet keresni. Hosszas vándorlás után elértek egy mély kúthoz. A kút megtetszett nekik s elhatározták, hogy ott ütik fel tanyájukat.

Mikor beletekintettek, az egyik így szólt:

— Az igaz, hogy szép egy kút ez, a vize is tiszta; a milyen mély, nem igen fér hozzá a napsugár sem; bizony jobb helyet az egész világon nem találtunk volna.

— Nekem is igen tetszik, felelt a másik, hanem mielőtt belé költöznénk, beleugranánk, jó volna meggondolni, hogyan jövünk majd ki belőle, ha esetleg valami váratlan dolog folytán a víz innen is kivész.

Mit tanulunk ebből?

Azt, hogy ha valami még úgy kedvezőnek, megfelelőnek látszik is előttünk, meg kell gondolnunk, hogy mit tevék leszünk, ha reményeinkben csalódunk.

Közmondás: Bármit tész, okosan tedd s gondold meg a végét!

A kék lilium és a pipacs.

(Tompa M. után.)

Csendes éj szállt a világra, égen, földön minden hallgatott s a kék lilium megfűrödve harmatban és holdsugárban, így szólt szolgálójához, a pipacshoz:

— Jer pipacs, öltöztess fel diszruhámba, mert testvérem lakodalmán ékesen kell megjelennem.

— Ne vesd le te kék ruhádat, felelt a pipacs, legszebb te csak abban vagy.

— Éji fénynél elvesz a kék; csillogó piros ruhát hozz, hisz a nászöröm vig zajához jobban illik a piros szín.

S dúlt-fült magában a pipacs, hogy ő mily rút hamuszínű ruhában jár, míg más virágok minő szépek kék, fehér, piros

szinü ruhájokban. Azután titkon magára vette a kék liliom ünnepi piros ruháját s elment vele a menyekzöre.

A liliom pedig várt, várt, de hasztalan várt, mert mások már régen elmentek s neki csak nem hozta piros ruháját a pipacs.

Mikor zöld kastélya lombos rejtekeit bejárva sem a pipacsot, sem díszruháját nem találta, megátkozta őt:

— Menj, álnok, s rabolt díszedben sohse legyen örömed!

O maga pedig azóta megmaradt kék köntösében. Azóta a pipacs díszes, piros ruhát hord, de díszes oly mulandó, mert reggel nyílik, este lehull.

A bölcső és koporsó.

(Összehasonlítás.)

Megható képei az emberi élet két végének: a bölcső és a koporsó. Mily hasonlók is egymáshoz! Mind a kettő az emberi élet határait jelöli, mind a kettő oly szűk helyecske, s mégis mily bőségesen elég annak, a ki benne van, s mégis minden hasonlóságuk mellett is mily különbözők! Míg a bölcső mellett az öröm csillogó könyei ragyognak, a koporsóra a fájdalom keserű könyei hullanak, mert ott földi létünk kezdődik, itt bevégeződik, s míg a bölcsőben üde, vidám, virgoncz élet mosolyog felénk, a koporsóban csak vázát, maradványait találjuk egy élet-telen testnek.

Mily messze és mégis mily közel vannak egymáshoz a bölcső és koporsó. A bölcső oly kedves, a koporsó oly félelmes, pedig talán mindkettő ugyanazon fából készült, melynek ágain gondtalanul csicssergett a madárka.

Mind a kettőben ember pihen, mindkettőben béke van és nyugalom. Mily gondtalanul fekszik a csecsemő a bölcsőben, nem bántja őt semmi, életének ege tiszta, felhőtelen. Másképp van talán a koporsóban? Itt is alszik a benne nyugvó, nem éri őt semmi baj, semmi fájdalom vagy szükség, pedig milyen más itt az alvás, mint a bölcsőben fekvőé; mert most ninesenek álmái, a test öntudat nélkül pihen, hideg, kihült.

Mind a kettőbe nem magunktól jutunk, úgy tesznek bele bennünket; mert gyengék, tehetetlenek voltunk, midőn anyánk vett ölébe, tőle kaptunk mindent, a mire szükségünk volt, ő vitt bennünket nyugalomra is. Ölelő karjaiból szeretetteljes gyöngédséggel tett bele a bölcsőbe. Mereven, halványan, erőtlennül, mozdulatlanul fekszik a halott. Mások teszik őt a koporsóba, magától semmire sem képes.

Mennyi remény mind a kettőnél! Igen, remény tölti el szívünket, édes remény lebeg előttünk, midőn kedveseink bölcsője mellett állunk, azt hisszük, hogy velök éljük át az életet, azt hisszük, hogy öröm, boldogság, áldás vár rájuk. Ez a remény szétszakad a koporsó mellett, bár hitünk nem hagy el, hogy egy

szebb hazában találkozunk, együtt leszünk, s ez az a remény, mely vigaszunk, biztatónk, fenntartónk a fájdalomban.

Bölcső és koporsó! Oh hány fohász, édes, buzgó ima száll fel mind a kettő mellett. Édes vágyak, ábrándok, szelid képek, tiszta gondolatok kergetőznek a boldog szülők lelkeiben a kis bölcső mellett, mindenik egy imádság, egy könyörgés egy szent áldozat a csendes pihető kised boldogságáért. S mást teszünk-e a koporsó mellett? A Mindenható kegyes igazságáért esedezünk, hogy adjon az elhunytak nyugalmat, legyen irgalmas lelkének, s vezesse be azt az örökkévalóság örömeibe.

Bölcső és koporsó mindig lesz, míg az emberiség él. Néha mily közel állanak egymáshoz, s máskor mily távolságban vannak egymástól. De közel, vagy távol legyenek is, mind a kettő bölcső, az egyik a föld, a másik pedig az ég számára.

Arany János Toldijáról.

Az elbeszélő költeménynek három fő része van: bevezetés, tárgyalás és befejezés. A bevezetésben megismertet bennünket a költő a fő személylyel: az elbeszélés főhősével. Arany János Toldi Miklóst becsvágyónak mutatja be, midőn a perzselő nap hevében a vitézi élet után vágyó lelke pihenni nem enged, mert csillogó fegyvereket vesz észre messziről. Nagyerejűnek, midőn az utat kérdő Laczfának nyomórúddal mutatja az utat, de egyszerűszersmind önérzetesnek, midőn azt szó nélkül teszi. Testvérét szeretőnek, mert tárt karokkal üdvözli Györgyöt; anyját szeretőnek, mert halálos csapásra fölemelt karját leereszti, midőn anyja közéjük szalad; nagylelkűnek, mert a henczegő legények ingerkedéseire nem felel, számba sem veszi, hisz haragjának ugyanis eperszem volnának. Ha mindjárt felingerülne, nevetséges volna, mert ereje öntudatában nem tud túrni. Megbocsátani csak a nagy tud.

Eddig tart a bevezetés. Ezután a hős olyan tettet követ el, a mi sorsára döntő befolyással van, t. i. gyilkosságba esik. E tette azonban természetes következménye az előbb történeteknek; nem gonoszságból, hanem véletlenségből, felingereltetve üti agyon az őt boszantó vitézek egyikét. Tettének elkövetésére mintegy kényszerítve van. Ha túri a dárdákkal való ingereltetést, esetleg súlyosan megsebzik vagy megölik. Gyávaság nélkül tehát nem tűrhette. A boszantó legényeket nem akarta megölni, csak rájuk akart rezzenteni. Hogy egyet megölt, — ez a forduló pont életében. Menekülnie kell, mert, ha marad, veszve van. De menekülnie kellett életfentartási ösztönből is, meg azért, hogy esetleg jóvá tegye hibáját, vitéz lehessen s György meglakoljon álnokságáért.

A tárgyalásban a hős további sorsával ismerkedünk meg. Itt olyan tettek véghezvitelét látjuk, melyek, midőn egyrészt célja elérésére döntő befolyást gyakorolnak, másrészt a beve-

zetésben bemutatott hős és személyek tetteiből önként következnek.

Miklós bujdosása közben farkasverembe esik, rátapos a kis farkasokra, megszánja, megsimogatja őket, a mi jószívűsége mutat. A romlatlan szív mindennel szemben ilyen, a mi védtelen, ártatlan. Midőn pedig az őt megrohanó farkasokat agyonveri s küzdés közben a kis farkasokat agyon tapossa, ezt önvédelemből és védelem közben teszi. Az önfenntartási ösztön minden másnál nagyobb az emberben: csak a hazaszeretet lelkesítő fogalmával szemben semmisül meg. Ez által Miklós erősnek van bemutatva, de egyszersmind olyan tettet visz véghez, mely természetes egy olyan legénytől, a ki vendégoldallal mutatja meg az utat. Hogy a farkasok megölése után bátyja megsemmisítésére gondol, nem csoda. De e gonosz gondolat csak pillanatra fogja el lelkét. Nem öli őt meg, de tudtára adja, hogy megölte volna. Anyjától bucsút vesz, menekül, majd Pest alá ér, hol a temetőben az özvegy fájdalmát megértvén szánakozó szívében az igazságérzet támad fel s az özvegy fiainak legyőzője ellen boszút esküszik. Pesten az elszabadult bikát megfékezi, bátorságáért hálátlanság a jutalma. Csalódik. Visszamegy a temetőbe, hol később Bencze rátalál. A vele hozott pénzen fegyvert vásárol, legyőzi a csehet. Kegyelmet s jutalmat nyer.

Györgynek minden tette telhetetlenségéből indul ki. *Testvérét szeretné mindenétől megfosztani, kész őt elemészteni is.* De aljas céljait György nem meri bevallani. Legényeit biztatja fel öcsese bosszantására, s kap az alkalmon, hogy öcsesét törvényesen pusztíthassa el a földről, midőn az véletlenül agyonüti egyik szolgáját. *Olyan is a kincsvágy, a kinek keblében egyszer fészket ver, minden nemesebb érzést kiöl onnan.* A királynál is bevádolja öcsesét, de a király átlát a gonosz terven. Elfogadja a felajánlott vagyont, Györgynek igéri, de oly feltétel alatt, melyet az semmikép sem teljesíthet. O benne és általa is beigazul a nagy Pázmány mondása: „Nincs a bűnnek nagyobb büntetése önmagánál!”

(Folyt. köv.)

Egy tanuló levelei.

II.

Kedves Gyulám!

Hanyagsággal vádolsz, mert leveledre mindjárt nem válaszoltam. Elhiheted, ha azt mondom, hogy nem hanyagságból halogattam a levélírást, hanem fontos okom volt rá. Erősen föl tettem magamban, hogy addig mással nem foglalkozom, míg iskolai jegyzetemet mind rendbe nem hozom. Történet-tanárunk ugyanis azt mondta, mikor Mátyás királyról beszélt, hogy a férfúnak erős akaratának kell lenni, avval csodákat művelhet; míg a gyenge ember mindig a körülmények játéklabdája lesz s következetlenné, jellemtelessé válik. Én pedig jellemes akarok lenni,

nem olyan mint emlékezhetel rá, szegény Jancsi volt, aki soha sem tudott egy tárgy mellett hosszabb ideig megmaradni s barátjait is mindennap változtatta. Ép most egy éve, hogy a koresolyázásban kihevült s a gonosz Fekete Pista tanácsára jeget evett és pár nap alatt meghalt.

Koresolyáztok-e sokat? Mi nekünk most már két hét óta szép jegünk van s én sokat koresolyázok, csaknem mindennap. Ebéd után két jó barátommal kimegyünk a városligeti jégpályára és vígan futunk a jégen, míg sötétedni kezd. Ekkor aztán hazamegyünk. Hej, de jól izlik az ozsonna s azután a tanulás!

Az egyik barátom egy szegény szabónak a fia, aki egy híres műhelyben dolgozik napi díjért. Nagyon jó és okos fiú. Multkor panaszkodott, hogy ő nem mehet koresolyázni, mert atyja nem tud koresolyát venni; bár czipője legyen jó meleg. Nekem ugyanis két pár koresolyám volt, az egyiket neki adtam. Képzelheted a szegény fiú örömét!

Ugy félt, mikor először a koresolyákon a jégre állott. Persze nem tudott mozdulni. Segitettem neki s bátorítottam és most már sok bukás után, szépen tud szaladni.

Multkor az utcán együtt megyünk, hát egyszer csak az én Feri barátom előre szalad s egy sápadt képű, sovány férfinék, ki hóna alatt csomagot vitt, kezét csókol. Ez volt az atyja, aki nekem megköszönte, hogy Ferinek koresolyát adtam s hogy olyan jó vagyok hozzá. Istenem, úgy szégyeltem, hogy az a férfi énnekem köszönetet mondott olyasmért, a mit megtenni semmi áldozatomba, semmi önmegtagadásomba sem került. Feri ezután elment atyjával. Ő is két hét előtt még olyan sárga volt mint atyja, de most már kezd az arcza pirosodni.

Utának néztem s azt gondoltam: mégis csak boldog, aki jót tehet.

No de sokat is irtam már. Irj te is, ha időd engedi, sokat. Kedves szüleid kezét csókolja s téged szívből üdvözöl barátod

Budapest, 1894. január 20.

Károly.

Hol járt iskolába és hogyan tanult Petőfi?

(Folytatás.)

1833—34-ben Pesten találjuk Petőfit, mint a lutheránus gymnasium második előkészítő osztályának tanulóját. Iskolai bizonyítványa fönmaradt és középszerű tanulóknak mutatja őt. Atyja, a ki nagy gondott fordított fia nevelésére, úgy látszik nem volt vele megelégedve, azonban inkább az iskolát mint fiát hibáztatta. A következő tanévben a piaristákhoz járatta, az első vagyis mint akkor nevezték: a grammatikai osztályba. Az osztály terme a kötő-utcára nézett és balra esett a bejárattól. Alig száz lépésre van a Petőfi-tér s a tér közepén a költő szobra.

Petőfi kis diák-korában ezen e téren nem egyszer labdázhatott pajtásaival, de aligha sejtette, hogy ezt a teret valamikor az ő szobra fogja diszíteni s hogy róla fogják elnevezni.

Szt. Lőrinczen Sass István volt Petőfi legkedvesebb pajtása. Ő beszéli, hogy mily szorgalmas tanuló volt s mint tünt ki különösen szép írásával; ebben versenyzett is vele, de tanáruk Petőfinek adta az elsőséget.

1833 őszén Petőfit szülei Pestre küldték, főképp azért, hogy németül tanuljon; mert Budapest akkoriban egészen német város volt még.

Pesten Petőfi két évig járt iskolába. Az első évben (1833–34.) a lutheránus gymnasiumban a második előkészítő osztályt, a második évben pedig a piaristáknál az első grammatikai osztályt végezte,*) mindkettőt közepes sikerrel.

Vajjon mi lehetett oka hanyatlásának? Egy az, hogy a főváros sok szórakozást nyújtott, a mi elvonta őt a tanulástól; más az, hogy oly helyen volt kosztón, a hol nem igen gondoltak vele.

Az osztály terme, melyben Petőfi 1834–35-ben a latin nyelv elemeit tanulta, a piaristák épületének kötő-utcza felőli részében volt, földszinten, a bejárattól balra. Nem messze ide van a Petőfi-tér. Iskola után vagy a szünnapok alkalmával sokszor játszhatott társaival e helyen Petőfi és bizonyára nem sejté, hogy a hol a lapdát ütögeti, ott ötven év múlva szobra emelkedik.

Pesti iskolázásának egy jó eredménye volt: az, hogy megtanult németül. Ez volt a cél, a miért szülei Pestre adták. Ezt a célt elérte, de másrészt elhanyagolta tanulmányait. Azért atyja 1835 őszén Aszódra vitte őt, hogy az ottani alsóbb gymnasiumban tanuljon tovább. Aszódon Petőfi atyjának sok ismerőse, rokona volt. Fiát egy ismerőséhez adta kosztba, a kiről tudta, hogy gondját fogja viselni.

Nem lévén alkalma elszórakozni, másrészt folytonos felügyelet alatt állván, Petőfi csakhamar egyike lett a legkitünőbb tanulóknak. Aszódon három évet töltött (1835–38-ig), s mind a három évet kitünő eredménnyel végezte. Tanítója: Koren István, a ki 88 éves korában, tavál hunyt el, nem győzi dicsérni szorgalmát, igyekezetét és jó magaviseletét. Nemcsak iskolai feladatait végezte el pontosan, hanem buzgón olvasta az ifjusági

*) 1848 előtt más volt a gymnasiumok szervezete, mint jelenleg. Volt két *donatus* vagyis előkészítő osztály, két *grammatika*. (jelenleg I. és II. oszt.), két *syntaxis*; (jelenleg III. és IV. oszt.) azután következett a négy felsőbb osztály: a *rhetorika*, (jelenleg az V. osztály) a *poetika*, (jelenleg a VI. oszt.) a *logika*, (jelenleg a VII. oszt.) és a *physika*, (jelenleg a VIII. oszt.) A két utolsó osztályllyal azonban csak a főbb tanintézeteknél, az u. n. lyceumoknál és kollégiumoknál találkozunk. Donatus is rendszeren csak az evangélikus gymnasiumokban volt. Az osztályokat az előadott tárgyak szerint nevezték el, a tanulókat pedig az osztály szerint, a melybe jártak; e szerint voltak *donatisták*, *grammatisták*, *syntaxisták*, *rhetorok*, *poeták*, *logikusok* és *physikusok*.

könyvtárból kivett történelmi és költői műveket, még pedig magyar, latin és német nyelven egyaránt. Irni és rajzolni legjobban tudott társai közül. A próbairások czimlapját ő írta s a rajzban társait taníttatta is. Zongorázni is tanult, de ebben nem vitte sokra, mert nem volt jó hallása.

Viselete példás volt. Részt vett ugyan társai játékában, de tartózkodott csinyeiktől. Amit »A vén tanító« című költeményében mond, hogy egész év alatt mitsem tanult, s hogy tanítójának a tőle lopott sonkával kedveskedett, a miért meg is vendégelte őt, — egyszerűen mese, a melynek semmi alapja nincs. Csak egy izben volt egy kis baj vele. Ugyanis színészek jöttek Aszódra s Petőfi, a ki gyermekkorától fogva rajongott a színészetért, minden áron közéjük akart állani. Azonban szándékáról tanítója értesíté atyját, a ki csakhamar Aszódon termett és fiát jól elvervén, elterelte a szinpadról.

Az a három év, a melyet Petőfi Aszódon töltött, hatással volt egész életére: itt vetette meg alapját tudományos műveltségének; itt avatták a verselés titkaiba és itt írta első költeményeit is. Ezek közül csak egy maradt reánk: »Búcsúbeszéd«-e, melyet 1838-ban, a tanév végén tartott nagy vizsga alkalmával el szavalt.

(Vége következik.)

Dr. Baróti Lajos.

A spanyol és német románczok különbsége.

A románczot, mely mai jelentéséhez sok változáson keresztül jutott, a spanyol költészet tartotta fenn a századok folyamában, mint epikai fajt s határozott műfajjá is az emelte spanyol románczok néven. E románczok tárgya a spanyol vitézségnek az a fényes időszaka, melyet a spanyolországi mórok ellen vívott harcok töltenek be Granada elestéig. Legnevezetesebbek közülök a Cidrománczok, a Ganzul románczok s a történelmi románczok. E románczok általában valami emlékezetes, megható, gyönyörködtető, érdekes, lelkesítő eseményt mondanak el. Fő elemük az elbeszélő és a lyrai elem. Tárgyaik: Cid, Ganzul, Don Manuel de Leon, Reduan s más hősök vitézi tettei, a lovagvilág hősi jelenetei, szerelmi és harci kalandok, szenvedélyek összeütközései. Előadásuk módja azonban átlátszóbb, világosabb, nyugodtabb, mint a balladáé. Hívebben és pontosabban követik a történet menetét, az érzéseket és elhatározásokat higgadtan és terjedelmesebben fejezik ki: ráérnek a helyzetnek, sőt a színtérnek kifejtésére is néhány jellemző vonással. Olykor egy-egy természeti képen kezdik s ehhez kapcsolják az elbeszélést; máskor egy alakot vagy csoportot festenek le s az érzések és gondolatok ezután nyilatkoznak párbeszédben. E nyugalmasabb, festegető, sortartó, szóval epikai jellem daczára épen nem hiányzik e románczokból sem a lyrai, sem a drámai elem. Ezenkívül is

emelkedett, meleg, olykor mélyen gyászos páthosz hangja, a lovagias nemzeti büszkeség, hazafiúi és vallásos lelkesedés nagylelkűség és emberi részvét, az ellenség iránt, a nők iránt való kiváló hódolat, mely bennök uralkodik, mindig a költő érzése által szinezve mutatja be az eseményt. Ez az érzés akárhányszor nyilatkozik itt is egész közvetlenségében. A költő megszólítja személyeit, kifejezést ad érzésének irántok és sorsuk iránt, nem egyszer a szív legmélyéről fakadó refrainekben. Sokszor az események egész lefolyásának elbeszélése helyett csak egy-egy képet fest vagy egy-egy jelenetet, a mely drámailag meg is van jelenítve. Személyeinek lelkiállapotát beszélgetve tárja fel s így viszi odább a cselekvényt. Összeütközéseket ad elő, melyek nem ritkán kemények és kibékíthetetlenek, véres megoldásra vezetők, bár nem olyan villámosan gyorsak és rémesek, mint a milyeneket az angol balladákban találunk. Azonban a románz gyakran és szívesen fordul derültebb tárgyakhoz is. A spanyol románzban Cid általában derék, személyes értékétől áthatott, vallásáért s becsületéért lángoló hatalmas hősnek és lovagnak van jellemezve.

Ganzul is eszményi hős, kiben a spanyol költő egybeolvastva dicsőíti mindazt az erényt és nemességet, a mi a fényes mórvilág hőseiben jelentkezett; győzhetetlen és első hős a mörök között, hozzá méltó, ki vele megmérkőzzék, nincs: gyorsan végez és győzhetetlen. Don Manuel de Leon szintén kiváló vitéz, olyan lovag, ki csak megjelenik és győz mint Cid, mint Ganzul, mint a spanyol románzok minden hőse.

A német románz- és balladaköltés idegen minták után képződött. A románzot először Gleim honosította meg 1757-ben francia minták után, az új műfaj jellemző vonását valami lapos, alanti, pórias jellegben keresvén. Az igazi spanyol románzot Herder mutatta be és ismertette meg 1778-ban a Stimmen der Völker-ben. Utóbb egy egész költői iskola, melyet a középkor s különösen a lovagvilág iránt való vonzalmáért *romantikusnak* neveztek el, közvetlenül a spanyolokhoz fordulva még ismertebbé tette a románz nevét és sajátosságos verselés módját, a trochaeusi négyméretű sort, meghonosította. A német költészetben így meg volt a románz és ballada, de nem sokat törődtek az elnevezéssel.

Schillernél már megvan a mozgalmas drámai haladás, festései epikai szélességben pompázók, a szereplők beszéde szónokian emelkedett és kikerekített. Amit azonban Schiller románzoknak nevez, inkább ballada. Heine, Uhland stb. már ismét visszatérnek a középkori lovagvilághoz, de nemzeti alapon, a német mondából és a középkori életből merítvén tárgyaikat románzaikhoz, melyek legtöbbször az érzélgősség uralg, összeolvastva mondai és kísérteties elemet, tárgyban és hangban inkább a balladához közeledvén.

A német románz fejlődése Schiller és Goethe fellépésével jut el tetőpontjára, a kik, midőn románzot akartak írni, balladát írtak s meghonosították e műfajt, a melyet a románzczal annyira

rokonnak tartottak, hogy határozott megkülönböztető vonásokat adni nem voltak képesek.

Mig tehát a spanyol románzok fejlődésben, tárgyban és hangban nagyban különböztek a német románzoktól, addig nagy befolyással voltak e műfaj fejlesztésére, melynek a műballada köszöni létezését.

A Jókai-jubileum tanulsága.

A hol csak magyar él a föld kerekén, ünneppel ülték meg Jókai ötvenéves írói tevékenységét; sőt a művelt külföld minden nemzete felhasználta az alkalmat, hogy legnagyobb regényírónk iránt lerójjá az elismerés és hódolatok azon adóját, a melylyel mindenki a lángésznek tartozik. Ő felsége, az apostoli magyar király; a felséges uralkodóház tagjai és nemzetünk legalacsonyabb rétegei ünnepelték őt a magyar irodalomnak a muzsáktól felkent királyát; az ifjuság úgy, mint a nemzeti élet intéző férfiai, a nemzet szive és a nemzet ítélete egyformán meghódolt neki és a jubileumi ünnepek együttléve kiáltó bizonyítékai Jókai és Jókaiában a magyar szellem fényes dicsőségének.

De e fényes ünnepek egy nagy tanulságot nyújtanak hazánk tanuló ifjuságának.

Jókai Mór egész pályája, tanulókorától késő véniségeig, nyíltan mutatja a magyar ifju arany törvénytábláját, a melyre ez az egy főparancsolat van írva: *Légy becsületes, munkás polgára hazádnak!* Ez a legfőbb parancsolat, mely a többit mind magában foglalja. Jókai pályáját az ifjuság verőfényes tavaszától a tisztes öregkor mosolygó derűjéig a *becsületes munka* tiszta fénye világítja be s ez különbözteti meg az ő életpályáját azon milliókétől, akik születnek, élnek, élveznek, de semmit sem tesznek — legalább az emberiség és hazájuk javára semmi hasznosat sem. Ezek élete is a tavaszi verőfényvel kezdődik és rideg, vigasztalan öregség búskomor sötétébe, az enyészetbe hal el; ellenben Jókai pályájának végén is az ifjuság örök tavaszának fénye ragyog, a halhatatlanság napja tündököl.

Ime a példa, hazám ifjusága, kövessétek! Nem lehet mind-egyitek nagy író, rendkívüli ember, a kit milliók ünnepelemek; de mindegyitek lehet, *mindegyiteknek lennie kell becsületes embernek*, a ki híven teljesíti kötelességeit azon, ha mindjárt kis körben is, a hová őt a Gondviselés és tehetségei helyezték.

Erre Jókai példája int titeket, aki nemcsak nagy író, hanem nagy ember is volt, mert végig híven szolgálta hazáját és ezáltal az emberiséget. Ha ti is megteszitek mindenkor és minden helyzetben kötelességeiteket, akkor bár nem lesztek is nagy írók, ha nem lesz is halhatatlan nevetek, de meg lesz egy kincsetek, mely drágább minden kincsnél, nagyobb minden nagyságnál, halhatatlanabb az írói babérnál: *a becsület!*

Merítsetek erőt és lelkesedést a lefolyt ünnepekből jövő életpályátokhoz; szokjátok meg már most a kötelességek hű és önzetlen teljesítését, legyetek becsületes munkás polgárává hazánknak, derék tagjaivá az emberi nagy társadalomnak!

Dr. Koltai Virgil.

Robinsonról.

Bevezetés. Azon könyvek egyike, melyek a személyek és a cselekvény iránt az olvasóban rokonszenvet ébresztenek s a képzelőtehetséget hű, eleven és változatos jelenetek rajza által foglalkoztatják. De Foë a Robinson szerzője 1731-ben halt meg. Munkáját Campe dolgozta át, mely számtalan kiadást ért s minden európai nyelvre le van fordítva. Nincs ennél megfelelőbb olvasmány az ifjúság számára.

Tárgyalás. Mi teszi ezen elbeszélést oly vonzóvá?

1. Robinson története az emberi művelődés első fokának képe. A gyermek azon természetes kérdése, hogy mi volt kezdetben, itt megfelelő választ nyer. Az ember megismeri értékét és nélkülözhetetlenségét mindannak, a mi előttünk ma oly mindennapi. Táplálkozás, hajlék, ruházat a legkezdetlegesebb alakban. A föld mivélése, eszközök, szerszámok, a tűz, a háztartáshoz szükséges dolgok feltalálása. A házi állatok mint barátok és segítők. Időszámítás. Az emberekkel való együttélés előnye. Ezzel szemben a háboru, kezdetleges fegyverek, puskapor. Az államalakulások kezdete. Az oltalmazó s a hálás alattvaló. (Péntek!) A matrózok gyarmatai, társadalmi szerződések.

2. Robinson életének története fölemeli az ember vallásos érzületét. Ő mint gyermek könnyelmű, nyugtalan, üres lelkű volt és saját feje után indult. A szenvedések megtanítják őt Szorgalom, kitartás, hálás visszaemlékezés szüleire, szelidsége állatai, szeretete barátai iránt. Jámborság, a legnagyobb szükségben (betegségben) való megnyugvás, bizalom az Istenben, háladatosság, a túl önbecsüléstől való tartózkodás szerencsés napjaiban. A vadak bálványimádása s a kereszténység.

3. A távolság regényessége. A hajótörés, a magános sziget az oceanon, idegen növény- és állatvilág, földrengések, vademberek.

4. Az események érdekfeszítő lefolyása s a megnyugtató kifejelet. Előrelátása megmenti a sokat szenvedettet s megjutalmazza bizalmát. Szegényen indult neki a világnak, szegényen tért is vissza. Mi lenne veled, ha sorsod szülői ősi házba visszavezetne?

Befejezés. E munkából szép az erkölcsi tanulság. A számlázott Robinson sorából megtanulhatjuk, hogy mily jó itt biztonságban s a szülői ház körül élnünk. Rousseau sokáig nem adott fia kezébe más olvasmányt mint ezt, s Robinsont könyvtára legbecsesebb darabjának tartotta. Ritka könyv tesz oly mély benyomást a fogékony fiatal szívre mint ez, melyben az emberi természet s az élet alapelvei oly szép vonásokban vannak feltüntetve.

TANULÓK LAPJA

Előfizetési árak:	Szerkesztő és kiadó:	Az előfizetési díjak
Egész évre 1 frt 60 kr.	Dr. RUPP KORNÉL	a „Tanulók Lapja” kiadóhivatalába IX. ker., Imre-utca 9. sz. alá küldendő.
Fél évre — frt 80 kr.	tanár.	Hirdetések felvétele Sikray S. irodájában VI. Váci-körut 33. sz.
Negyed évre — frt 40 kr.		
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.		

A z a l m a.

Élt Heródes király udvarában egy előkelő tisztviselő, ki életét a legnagyobb fényezés és gyönyörök között töltötte. Történt, hogy egy ifjúkori barátja, ki messze idegenben lakott s őt régen nem látta, meglátogatta. A gazdag úr fényes lakomát rendezett barátja tiszteletére, s arra sok vendéget hívott össze.

Az asztal arany és ezüst terítéke mellett a legkitünőbb ételek, a legdrágább borok pompáztak. A házi úr boldog volt, hogy barátját megvendéghelheti s a lakoma pompásan sikerült.

Mikor a csemegékre került a sor, a jó barát így szólt a ház urához:

— Mily fényes, mily elragadó pompa van házadban, ehhez hasonlót nálam nem találnál! Azután elkezdte dicsérni barátja jólétét, vagyonát s nagyon boldognak nevezte őt.

Ekkor a házi úr egy szép nagy biborpiros almát vett le a tálczáról s e szavakkal kínálta vendégének:

— Ime egy alma, aranyon feküdt s alakja gyönyörű!

Amaz elvévén, ketté vágta. Az alma férges volt. Ekkor elsudálkozott s gazdag barátjára tekintett, aki szomorúan lehajtván fejét, nagyot sóhajtva mondá:

— Ime, ez az én boldogságom jelképe!

Mi ebből a tanulság?

—j.

A könyörület.

Midőn az első emberpár a halálos bűnbe esett, megszegte az Isten parancsát, eljött az Úr angyala és kiüzte őket mez és védelem nélkül a paradicsom boldogságából a rideg, végtelen pusztaságba.

Mély bánatba merülve álltak körül az angyalok a szigorú Úr trónját, szemeikből tiszta könnycseppek hullottak alá, az ég szent fájdalommal gyászolta az elveszett földet, melyet a gonosz vett hatalmába. Maga a mindenség Atyja is lehajtott fővel szomorúan nézett az elhagyatott paradicsomkertre és mig mindenható

kebelt, ha tövisek vérzik meg szívünket, . . . ha életünk hajója a csalódások zátonyára jut: az a remény tart fenn bennünket, hogy kárpótlást az égi hazában találunk; b) Ha munkánk áldástalan, ha erőnk csügged, ha szükség gyötör, — ez mind kiálló szirt az élet tengerén. Mi ad erőt, biztatást? A remény, hogy ott fenn jutalmat nyerünk; c) Ha emberekben csalódunk, kik szeretetünkért hálátlansággal fizetnek; ha az emberekben való bizalmunk meg-inog, ha gonosz kéz betör keblünk szentélyébe, s elrabolja az oltárképet, a mi a hit és az Istenben való bizalmunk volt: a remény, a hit malasztja legyen vigasztalásunk az elrejtett néma könyvek közt, hogy a jó megeli jutalmát s Isten lesújt haragjával a gonoszokra; d) Ha szükség, szegénység, nélkülözés köszönt be hozzánk, ha bécsületes törekvés mellett sem tudunk helyzetünkön változtatni, — igazán meredek zátonyon akadtunk fenn. Csak az Istenben való bizalom, az isteni végtelen jóságban való remény tarthat fenn bennünket s ment meg az elpusztulástól stb.

Megfejtési határidő 1894. márczius 1. A dolgozatokat a Tanulók Lapja szerkesztőségébe kell küldeni.

A legjobb dolgozat szerzőjének *Hampelné Pulszky Polyxena* Elbeszéléseit tüzzük ki jutalmul.

Az első számban feladott dolgozatokat a következők fejtették meg: *Schlanger Miksa* (»Az apa nevenapja«), *Friedmann Dávid* (»Kettős családi ünnepély«), *Klöcker Béla* (»Karácsonyi gondolatok és A nagybácsi megérkezése«), *Friedmann Ilona* (»Jön a nagyapa«), *Scheiber Miklós* (»Karácsonyi gondolatok«), *Rónay Kynga* (»Karácsonyi gondolatok«), *Bárczy Ödön* (»Az első áldozás«).

A kitűzött jutalmat, *Bródy S. Egri diákok* című díszkötésű munkáját *Bárczy Ödön* gimnáziumi 3. osztályú tanulónak Nyitrán »Az első áldozás« című dolgozata nyerte el.

Ajánlható könyvek.

Elbeszélések a görögvilágból. *Irta Hampelné Pulszky Polyxena.* Érdekes és tanulságos munka, mely a történelmi tanulmányok kiegészítésére igen alkalmas. A görögök világnézete, felfogása, mythológiája van benne csoportosítva szép feldolgozásban. Érdekkel olvassuk benne az Olympos leírását, a világosság és sötétség küzdelmét, a Perseusról, Heraklesről s az Argonautákról szóló szép mondákat. Lykurgos és Solon, Lysander, Perikles, Sokrates, Agesilaus, Fülöp és Nagy Sándor élete szépen kikerekített egész-ként foglalnak benne helyet. A díszes kiállítású munka Lampel czégnél jelent meg és 1 frt 60 krért kapható.

Természettudományi olvasmányok két kötetben a legjelesebb szakírók tollából közöl világos, tiszta nyelven irt s könnyen megérthető értekezéseket, melyeket számos kép illusztrál s tesz könnyebben felfoghatóvá. Az ifjuság szereti a komoly olvasmányokat, szüksége is van erre, hogy ismereteit ezekkel bővítse. Jó lélekkel ajánljuk neki e szép könyveket, melyek egyenként 2 frt 40 krért a fent nevezett czég kiadásában kaphatók.

Történelmi életrajzok *irta Vaszary Kolos.* *Hunyady János, Szilágyi Erzsébet, Festetics György, Fejér György és Nagy Alfréd* életrajza szépen megírva oly ékes, tiszta nyelven, a minőt kevés műben találunk. A szép illusztrációk a munka becsét csak emelik. Ára 2 frt 80 kr. Kapható a Wodiáner czégnél.

K ü l ö n f é l é k.

Czimeres levél másként armalis, a királyi oklevelek azon neme, melyben a király egyes családoknak a nemesi czimer viselésének jogát adományozza. Hazánkban legrégibb az I. Károly 1326-iki adománylevele.

Csaba *Attila* fia, ki a sicambriai csata után a megmaradt tizenötezer húnal nagyatyjához, *Honorius* császárhoz menekült Görögországba. Innét Scythiába költözött atyai részről való nagyatyjához, *Bendegúzhhoz*, a kinek később utóda lett. Mivel Csaba nem tért vissza Pannoniába, a köznép maig is azt mondja a távozonak, hogy akkor térjen vissza, mikor Csaba Görögországból. A csaba-mondát költőileg feldolgozta *Arany J.* (Csaba királyfi) *Váradi Antal* (Hún-utódok) prózában meg *Jókai Mór* 1857-ben.

Diván jelentése. 1. Keleti díszszoba, a fal hosszában nyugvó ágyakkal, kerevetekkel; 2. kerevet, pamlag, párnázott ülőhely; 3. társaság, gyülekezet.

különösen a szultán titkos tanácsa; 4. lyrai költemények gyűjteménye, pl. Hafiz Baki divánja.

Dombormű vagy relief valamely felületről többé-kevésbé kiemelkedő kép, mely lehet lapos, akkor basrelief a neve, ez volt az eredeti alakja, különösen az antik építészetben; magas vagy hautrelief, ha több mint fél testalakkal emelkedik ki a kép, főleg a barok- és rokokóstylnak; külső alakja a szögletes és kerek táblák a szalag; előállíthatók fából, kőből, fémekből, agyagból, bőrből stb.

Mohikanok egykor a Saco és Hudson közt lakó kihalt indián törzs, mely Cooper regényeiben szerepel.

Paprika Jancsi a magyar néphumor egyik állandó alakja, az utszéli komédia főszereplője; nevét mint a francziák (Jean potage), az angolok (Jack pudding) és a németek (Hanswurst) hasonló alakjai az étkezés köréből, népünk kedvencz fűszerétől, a paprikától vette.

A realismus az idealizmussal ellenkező bölcsészeti felfogás, mely szerint a dolgok az észrevevő alanyon kívül s ettől függetlenül valóságban léteznek. A művészetben pedig azon irány, mely a valóságnak hű feltűntetésében látja a művész feladatát, de nem zárja ki teljesen az eszményítést. Ha annyira túlságos lesz, hogy a valóságot szolgálólag utánozza, naturalismus a neve.

E rovat alatt bármely előfizetőnknek szívesen adunk választ ilyenmű kérdésekre.

Több helyről kaptunk felszólítást, hogy közöljünk talányokat és rejtvényeket. Kérjük az előfizetőket, írják meg levelezőlapon, hogy óhajtsák-e vagy nem. Ha igen, akkor a jövő számban közölni fogunk. A válaszokat február 10-ig kérjük.

Mai számunk két oldallal nagyobb terjedelmű. Ha előfizetőink száma oly arányban gyarapszik, mint eddig, akkor azon kellemes helyzetben leszünk, hogy lapunkat tizenhat oldalnyi, a mostaninál kétszer akkora terjedelemben adhatjuk. Kérjük előfizetőinket, legyenek szívesek a lapot minél szélesebb körben terjeszteni, mert csak úgy lesz lehetséges, hogy a csekély ár mellett lapunkat kibővítsük.

Szerkesztői üzenetek.

Kovács J. H. Böszörmény. Minden előfizetőnk kidolgozhatja a feladott thémákat. A 2. számban közölt feladat Önöknek való. Küldött dolgozatának talán sorát ejtjük. *Üdvözlét. Friedman Ilona.* Nagyon csinos dolgozat. Kerül onnan jobb is. Levelére nem írta rá a város nevét, a bélyegen meg olvahatatlan s így nem tudjuk hogy honnan írt. *Fizély D.* urhölgy Újvidék. Köszönet az előfizetők gyűjtéséért. *Hackl J. N.* Becskerek. Lesz olyan is még pedig legközelebb. Szép, hogy gyűjt. *Üdvözlét. Réty L.* Técső. Tessék levélben megírni kérdéseit. Ha tudunk, felelünk rá. *Pick J.* Szabadka. Teljes címet kérünk. *Klein A.* Jászberény. Adomákat nem közlünk. Van elég a postás könyvben, olvassa el azokat. *N. K.* Ha ön csak havonként fizethet, úgy is küldünk. Az a czélunk, hogy minél többen olvassák lapunkat. *D. J.* Sopron. Nagyon jó kis lap a „Magyar ifjúság“. Szórakoztatónak melegen ajánljuk. Tessék oda fordulni. Jóakaró tanácsait nagyon köszönjük, mi már csak megmaradunk programunk mellett. *M. P.* ur Sopron. Üdvözlök mindnyájan. Az előfizetőket köszönjük. *Lewin G.* Ugy lesz. *Buchwald A.* Bpest. Ha szeret tanulni, ebből sokat tanulhat. Mindig jobb és jobb lesz. Még nincs annyi előfizetőnk. Gyűjtsön ön is, szívesen küldünk mutatványszámokat. *B. E. N.*-Becskerek. Előbb jól tanulja meg a poetikát, azután írjon verseket. Ha mi lehetünk azon szerencsések, akik magában egy nagy költőt felfedeznek, higgye meg, diadallal adjuk ki versét. A ki verset akar írni, annak jól kell bánni tudni a nyelvvél. A szobrászok előbb kenyérbéltől, sárból, viaszból készítenek mintákat s az idomul az ő tetszésük szerint. Ilyen a nyelv is, a költő úgy idomíthatja, a mint neki tetszik. Csakhogy addig sokat kell ám tanulni, először is helyesen írni! *F. L.* urhölgy Ipolyság. Nagyon köszönjük a lelkes pártolást.

Kérjük előfizetőinket, legyenek szívesek pontosan beküldeni lakás-címöket, másként nem vállalunk kezességet a lap pontos küldéséért. Tessék tisztán kiírni a nevet, a lakást, az utcát és házszámot.